

**Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget —
Midtvejsevaluering af Copernicusprogrammet (2014-2020)**

(COM(2017) 617 final)

(2018/C 237/04)

Ordfører: **Mindaugas MACIULEVIČIUS**

Anmodning om udtalelse	Kommissionen, 18.1.2018
Retsgrundlag	Artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug
Vedtaget i sektionen	9.3.2018
Vedtaget på plenarforsamlingen	14.3.2018
Plenarforsamling nr.	533
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	178/0/2

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) bifalder de resultater, der hidtil er opnået med Copernicusprogrammet, som Kommissionen aflægger rapport om. Meget præcise satellitter er allerede operationelle og sender dagligt jordovervågningsdata af høj kvalitet.

1.2. EØSU understreger, at når man vurderer resultaterne af Copernicusprogrammet, bør der ud over det økonomiske aspekt også tages hensyn til det sociale og miljømæssige aspekt. EU har forpligtet sig til at forfølge bæredygtige udviklingsmål og indtager med sit klare og meget ambitiøse engagement i COP21 en førende stilling i bekæmpelsen af klimaændringer. Copernicusprogrammet er det vigtigste, når det gælder opstilling af klare parametre og værktøjer til måling af præstationer og resultater, ikke kun på EU-plan, men globalt.

1.3. Copernicus er et centralt element, når det gælder klimaændringer, fødevarerikkerhed, folkesundhed, katastrofehåndtering, menneskehandel, søfartssikkerhed m.m. EU indtager en førende position med hensyn til at overvåge og levere præcise data om klimaændringer, udledning af forskellige gasser, landbrugs- og skovområdernes tilstand og den maritime situation. Uden disse oplysninger ville det være umuligt for forskersamfundet at forstå problemerne og foreslå metoder til effektiv håndtering af klimaændringer, bæredygtig fødevarerproduktion osv.

1.4. Blandt EU-borgerne er der ingen reel følelse af ejerskab eller stolthed i forhold til Copernicusprogrammet. EU-borgerne er ikke bevidste om Copernicus og dets fordele og kender ofte ikke til eksistensen af europæiske rumprogrammer generelt. Programmet og dets aktiviteter bør være mere synligt for massemedierne og åbent over for civilsamfundet og aktive borgere. EØSU anser der for helt afgørende, at civilsamfundet deltager i fastlæggelsen af rumstrategier og -programmer.

1.5. Et eventuelt Copernicusforum bør være åbent for repræsentanter for virksomheder, forbrugere og civilsamlingsorganisationer. Det er nødvendigt at »åbne klubben« for offentligheden og etablere et egentligt **europæisk rumfællesskab**. EØSU erklærer sig interesseret i og parat til at spille en aktiv rolle, både direkte og gennem de nationale organisationer, der er repræsenteret i udvalget, og som udgør et stort potentiale til at udfylde de huller, der påvises i EØSU-projektet *Space and Society*.

1.6. En vurdering af Copernicusprogrammets effektivitet bør ikke udelukkende tage udgangspunkt i økonomiske resultater. Programmets største værdi skal findes i dets miljømæssige og sociale aspekter. Det er et uundværligt værktøj, når det gælder bekæmpelse af klimaforandringer, en bæredygtig brødfødning af verdens befolkning, redning af liv til søs osv. Det er en tjeneste, der ikke kan købes fra tredjeparter på grund af nationale sikkerhedsspørgsmål og den aktuelle mangel på lignende kvalitetstjenester fra andre kilder. Det er vores svar på disse globale udfordringer og viser vores vilje til at tage dem op som et modent globalt samfund.

1.7. Det er særdeles vigtigt at inddrage SMV'er, mikrovirksomheder, nystartede virksomheder og uafhængige forskere, hvis der skal gøres effektiv brug af Copernicusdata. Fra denne sektor kommer der nye ideer og nye anvendelsesområder. Det er nødvendigt at fremme udviklingen af forskellige initiativer og udvikle de værktøjer for slutbrugerne, som tilfører en merværdi. Horisont 2020 har spillet og bør fortsat spille en vigtig rolle. Adgang til finansiering via Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) er af allerstørste betydning.

1.8. EØSU efterlyser en mere ambitiøs indsats for at opnå større konsekvens og sammenhæng i Copernicusprogrammet og for at sikre, at de forskellige generaldirektorater på EU-plan samt de nationale og regionale myndigheder øger deres kendskab til programmet og gør større brug af dets værktøjer i forbindelse med leveringen af offentlige tjenesteydelser. Copernicusdata bør gælde som uafhængig og national standard på EU-plan. Eurostat bør inddrages mere i måling af fremskridt på dette område og af de fordele, som Copernicus giver.

1.9. Små lokale agenturer i de enkelte medlemsstater kunne være en god løsning til udbredelse af oplysninger og anvendelse af Copernicus som et værktøj hos de nationale myndigheder. Oprettelse af lokale brugergrupper omfattende lokalt baserede SMV'er, mikrovirksomheder, nystartede virksomheder, uafhængige forskere, regionale regeringer, civilsamfundsrepræsentanter, uddannelsesinstitutioner, uafhængige og offentlige rådgivningstjenester samt samfundsgrupper, der arbejder direkte med Copernicus, herunder landbrugere og miljøorganisationer, kunne bidrage til øget anvendelse af Copernicusdata, forbedre programmets resultater og sikre, at det er bedre tilpasset de særlige forhold, der gør sig gældende i de enkelte lande.

1.10. Uddannelse i Copernicus er af største betydning. EØSU bifalder skræddersyede kandidatprogrammer, der støtter europæiske universitetsstuderende, der er i gang med et kandidatstudium i Copernicus. EØSU opfordrer til et målrettet, mere ambitiøst program, som omfatter al relevant teknisk støtte til oprettelse af særlige Copernicusafdelinger på alle relevante europæiske universiteter, erhvervsskoler og inden for rådgivningstjenester. Den potentielle anvendelse af Copernicus bør indføres som et separat emne inden for alle berørte studieområder, herunder agronomi og forstvidenskab, ingeniørvidenskab og miljø- og havstudier. Der bør tages hensyn til uddannelsesbehovene hos allerede aktive fagfolk, herunder slutbrugere. Uafhængige og offentlige rådgivningstjenester på nationalt niveau kunne i den forbindelse udbyde særlige programmer.

1.11. Den forestående idriftsættelse af data- og informationsadgangstjenester (DIAS) under Copernicus vil snart sikre hurtig og nem dataadgang. Hermed vil man løse en række problemer, som er opstået i forbindelse med den tid, der er nødvendig for at downloade Copernicusdata. EØSU opfordrer endvidere til, at man fremskynder harmoniseringen og den fulde adgang til in situ-data, som er underlagt national lovgivning. Standardisering og interoperabilitet er forudsætninger for, at Copernicusprogrammet kan fungere optimalt.

1.12. Med henblik på en bæredygtig og socialt nyttig økonomi satser EU på uddannelse af kvalificerede ingeniører og teknikere, skabelse af nye job og nye faglige færdigheder forbundet med udviklingen af anvendelsesmulighederne.

1.13. EØSU håber, at europæiske løfteraketter vil blive prioriteret højt i lyset af disses vigtige resultater og kvaliteten heraf. Vellykkede opsendelser, præcis gennemførelse af programmer og overholdelse af frister samt fleksibel anvendelse af den nye Ariane 6 og Vega C bør bidrage til, at europæisk ekspertise belønnes med langfristede kontrakter. EØSU går ikke ind for protektionistiske politikker, men mener samtidig, at EU's industri skal beskyttes mod illoyal praksis gennem princippet om gensidighed.

1.14. Der bør navnlig lægges vægt på at udbrede mulighederne for landbrug, skovbrug og fiskeri gennem bevidstgørelses- og oplysningskampagner, der er målrettet mod aktører inden for sektoren. Energibesparelser og besparelser på gødningsstoffer og pesticider kan føre til betydelig forøget og forbedret landbrugsproduktion og beskyttelse af vandressourcerne. Programmet for global miljø- og sikkerhedsovervågning (GMES) i Afrika, som allerede har vist fremragende resultater, bør efter EØSU's opfattelse styrkes og udvides til andre udviklingsområder.

1.15. EØSU bifalder den forvaltningsmodel, der er vedtaget for Copernicusprogrammet, især oprettelsen af et forum, som bør være åbent for repræsentanter for virksomheder, forskere og civilsamfundet. Den næste Copernicusforordning bør bekræfte den nuværende model med en opdeling af ansvar, hvor der skelnes mellem det tekniske ansvar for rumkomponenten, som ligger hos Den Europæiske Rumorganisation (ESA), og ansvaret for tjenesterne, som ligger hos de »betroede enheder«.

1.16. Parallelt med forbedret adgang og datakvalitet er det nødvendigt at intensivere indsatsen for at sikre fuld bredbåndsdækning i hele Europa, især i landområder og fjerntliggende områder, som ofte overses af private operatører. En effektiv gennemførelse af strategien for det »digitale indre marked« er nødvendig for at få mest muligt ud af de muligheder, som Copernicusprogrammet tilbyder. EØSU støtter fuldt ud Kommissionens initiativ og opfordrer Parlamentet og Rådet til at fremskynde forhandlingerne med henblik på endelig godkendelse af de foranstaltninger, der stadig er under drøftelse.

1.17. Beskyttelse af data fra stadig hyppigere angreb er, sammen med de risici, som rumaffald udgør for ruminfrastrukturen, et prioritetsområde. EØSU anbefaler at styrke sikkerhedsforanstaltningerne og fremskynde programmer, hvis mål er at fjerne rumaffald og satellitter, der ikke længere er i drift ⁽¹⁾. Kommissionen bør styrke sin indsats for at nå frem til en omfattende international aftale.

1.18. EØSU anbefaler øget inddragelse af finanssystemet og af investorer i rumaktiviteter, hvilket kunne involvere den brede offentlighed gennem udstedelse af særlige »rumobligationer«. Der bør rettes særlig opmærksomhed mod finansiering af små og mellemstore virksomheder og nystartede virksomheder med henblik på at oprette nye tjenester og finde innovative anvendelsesmuligheder. De nylige aftaler om modvirkning af global opvarmning åbner muligheden for nye økonomiske aktiviteter forbundet med overvågning af emissioner.

1.19. EØSU anbefaler også, at den finansielle støtte til Copernicusprogrammet fortsætter og eventuelt styrkes, hvilket ikke kun skaber vækst og udvikling, men også sikrer europæisk autonomi og uafhængighed i forvaltningen af EU's territorium og dets egen sikkerhed og fremmer innovation, forskning og bæredygtig udvikling.

2. Kommissionens meddelelse

2.1. Rumkomponenten i programmet for perioden april 2014-april 2017 svarer stort set til prognoserne bortset fra en forsinkelse på ca. 10 måneder i forbindelse med opsendelsen af Sentinel 2 B på grund af problemer, der opstod med den russiske Rockot-løfteraket. For at reducere forsinkelsen til et minimum blev Sentinel 2 B sendt i kredsløb af Vega-løfteraketen, som er udviklet af ASI (det italienske rumagentur) i samarbejde med ESA.

2.2. Data fra de fem satellitter i kredsløb var i marts 2017 nået op på i alt 12 TB om dagen, hvilket langt overgik forventningerne. Det samme gjorde sig gældende for antallet af registrerede brugere på den gratis dataformidlingshub, som var steget til 85 000, hvilket oversteg de forventede 50 000 ⁽²⁾.

2.3. Den 13. oktober 2017 lykkedes det at opsende Sentinel 5P. Formålet var at levere data hver dag om atmosfærens sammensætning og overvåge drivhusgasserne, ozonlaget samt indholdet af svovldioxid, formaldehyd, vulkansk aske og kulilte.

2.4. Fra første færd har Copernicus nydt godt af samarbejde med andre »bidragende missioner«, som er af afgørende betydning for opnåelse af data i højeste opløsning, som Copernicus ikke kan garantere. Disse missioner gjorde det muligt at indlede projektet inden opsendelsen af den første Sentinel-satellit. Ud over data fra »parallelle« missioner anvendes og sammenlignes data fra jord-, sø- og luftbårne in situ-sensorer. Copernicusdataenes universelt anerkendte præcision afhænger netop af valideringen af data, som krydstjekkes med de data, der er optaget af in situ-sensorerne.

2.5. Copernicus var fra første færd udformet som en brugerdrevet, behovsbaseret tjeneste. Denne tilgang, kombineret med den åbne og gratis brug af data, danner grundlaget for programmets voksende succes blandt tjenestebrugere og operatører.

2.6. Forvaltningen af Copernicus er kompetencebaseret.

2.6.1. Koordineringen og gennemførelsen af rumkomponenten er delegeret til Den Europæiske Rumorganisation (ESA) og delvist til Den Europæiske Organisation for Udnyttelse af Meteorologiske Satellitter (EUMETSAT).

2.6.2. Tjenestedelen er delegeret til Det Fælles Forskningscenter (JRC), Det Europæiske Miljøagentur (EEA), Det Europæiske Center for Mellemfristede Vejrprognoser (ECMWF), Mercator Océan, Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex), Det Europæiske Søfartssikkerhedsagentur (EMSA) og EU's Satellitcenter. Copernicusprogrammets overensstemmelse med standarderne i det geospatiale program INSPIRE sikrer effektiv anvendelse af alle tilgængelige dataressourcer.

⁽¹⁾ EUT C 327 af 12.11.2013, s. 38.

⁽²⁾ Den 17. januar 2018 var der 118 000 registrerede brugere.

2.7. Kommissionen giver en positiv evaluering af de hidtil opnåede resultater, budgetoverholdelsen, væksten i brugerefterspørgslen og samarbejdet med institutioner og organer, der bidrager til forvaltningen af tjenesterne.

2.8. Copernicusudvalget, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og brugerforummet samarbejder med Kommissionen om den overordnede forvaltning af programmet.

2.9. Der er opnået fremragende resultater inden for kommunikation og udbredelse af de muligheder, som Copernicus tilbyder. Dette er lykkedes ved hjælp af særlige programmer som Copernicus Relays og Copernicus Academy, der har til opgave at tilrettelægge oplysningsaktiviteter og fungere som lokale helpdeske.

2.10. Kommissionen har i samarbejde med ESA tilrettelagt Copernicus Masters, en årlig konkurrence rettet mod at stimulere innovation. Copernicusprogrammet for nystartede virksomheder omfatter også Copernicus Accelerator, som yder coaching til nystartede virksomheder, den kommende Copernicus Hackathons (med 40 hackatoner i løbet af to år), og Copernicus Incubation-programmet, der yder finansiel støtte til 60 nystartede virksomheder i en treårig periode.

2.11. Kommissionens fremtidige prioriteter er følgende:

- frigøre Copernicusprogrammets økonomiske potentiale ved at omdanne programmets data til innovative produkter og tjenester
- sikre programmets fremtidige stabilitet og gratis, fuld og åben adgang til data
- gennemføre rumstrategien for Europa fuldt ud for at tage hånd om udfordringerne ved klimaforandringer og bæredygtig udvikling og overvåge CO₂-emissioner, andre drivhusgasemissioner, arealudnyttelse, skovbrug og ændringer i Arktis
- styrke den sikkerhed, som Copernicus kan garantere, gennem grænsekontrol og havovervågning.

3. Generelle bemærkninger

3.1. EØSU bifalder de resultater, der hidtil er opnået med Copernicusprogrammet, som Kommissionen aflægger rapport om. EØSU har hele tiden bakket op om EU's rumpolitik som helhed og har især støttet de to centrale programmer Galileo og Copernicus: dets tidligere udtalelser herom ⁽³⁾ er i høj grad afspejlet i Kommissionens meddelelse.

3.2. EØSU mener, at programmets centrale målsætninger er nået og på nogle områder endda overgået.

3.3. Mængden og kvaliteten af de data, der dagligt indsamles af satellitter, gør Copernicus til en af verdens førende dataproducenter, sikrer Den Europæiske Union en uafhængig overvågning af sit territorium og forsyner samtidig andre dele af verden med nøjagtige og gratis data. Programmets uventede succes har skabt nogle problemer med forvaltningen af datastrømmene. EØSU anbefaler, at de åbne offentlige hubs hurtigt og effektivt styrkes, og at efterspørgslen efter højhastighedssystemer til downloading af massedata imødekommes.

3.4. Den forestående idriftsættelse af DIAS-systemet skulle sikre nem adgang og, kombineret med CORDA-systemet (Copernicus Reference Data Access), give brugerne en klar forbedring i mængden og kvaliteten af de data, der er til rådighed. Selve dataene bør også vurderes ud fra skydækket faktoren, da en stor del af de eksisterende data ikke kunne anvendes med succes på grund af skydække. Dette ville i betydelig grad mindske drifts- og afskrivningsomkostningerne ved DIAS-udstyr.

3.5. EØSU understreger, at når man vurderer resultaterne af Copernicusprogrammet, bør der ud over det økonomiske aspekt også tages hensyn til det sociale og miljømæssige aspekt. EU har forpligtet sig til at forfølge bæredygtige udviklingsmål og indtager med sit klare og meget ambitiøse engagement i COP21 en førende stilling i bekæmpelsen af klimaændringer. Copernicusprogrammet er det vigtigste, når det gælder opstilling af klare parametre og værktøjer til måling af præstationer og resultater, ikke kun på EU-plan, men globalt.

⁽³⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Fællesskabet (INSPIRE) (EUT C 221 af 8.9.2005, s. 33); EU-jordobservationsprogrammet (GMES) (EUT C 339 af 14.12.2010, s. 14); Rumkomponenten af GMES (EUT C 44 af 11.2.2011, s. 153); Det europæiske jordovervågningsprogram (GMES) (EUT C 299 af 4.10.2012, s. 72), Copernicusprogrammet (EUT C 67 af 6.3.2014, s. 88); En rumstrategi for Europa (EUT C 209 af 30.6.2017, s. 15).

3.6. På trods af prisværdige initiativer fra Kommissionen og de agenturer, hvortil varetagelsen af tjenesterne er delegeret, er der ingen tilstrækkelig, koordineret offentlig kommunikationspolitik for formidling af de fordele, som er forbundet med de informationer, der leveres af Copernicus. »Hundreder af millioner af EU-borgere er derfor uvidende om de fordele, som verdensrummet byder på.« EØSU har gentagne gange opfordret til oprettelse af en stor rumportal for den europæiske rumpolitik som helhed. En sådan portal kunne være det første skridt mod skabelsen af et europæisk rumfællesskab, som bygger videre på de positive erfaringer fra Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og dets forvaltningsmodel, som førte til etableringen af Det Europæiske Fællesskab.

3.7. En af den europæiske rumstrategis prioriteter er at fremme beskæftigelsen og stimulere en bæredygtig vækst. Med deres adgang til økonomiske aktørers erfaring og markedsindsigt kan innovative nystartede virksomheder og eksperter i databehandling og oprettelse af nye applikationer bidrage til en hurtig udvikling i anvendelsen af de data, der produceres hver dag, hvilket skaber et enormt potentiale for positive økonomiske, miljømæssige og sociale virkninger.

3.8. Vurderingen af Copernicusprogrammets forvaltning har været positiv med en klar ansvarsfordeling mellem Kommissionen og de involverede agenturer. Den næste Copernicusforordning bør opretholde denne gode balance og fortsætte med at delegeres ansvaret for koordinering af rumkomponenten til ESA og ansvaret for forvaltning af tjenesterne til de »betroede enheder«.

3.9. Udviklingen af rumtjenester er helt central for udviklingen af digitale tjenester til privatpersoner og virksomheder. Copernicustjenester har også en lang række praktiske anvendelsesmuligheder i hverdagen: østrigsk landbrug har f.eks. øget sin produktion med 26 % takket være satellitovervågning af markerne, og i Holland har det samme system ført til en kraftig reduktion i udgifterne til boring efter kulbrinter og til transport og logistik. Hertil kommer, at mange europæiske byer har øget nøjagtigheden af deres luftforureningsmålinger med 60 % og samtidig reduceret omkostningerne ⁽⁴⁾.

3.10. EØSU opfordrer til, at udbygningen af bredbåndsnettet i hele Europa fremskyndes, især i landområder og fjernliggende områder, som godkendt i strategien for det digitale indre marked.

3.11. EØSU opfordrer Kommissionen til at engagere sig særlig kraftigt i udbredelsen af færdigheder og nye job. Oprettelsen af erhvervsuddannelseskurser bør støttes gennem EU-programmer. Udbredelsen af præcisionslandbrug vil skabe bedre høstresultater ved at spare vand, gødningsstoffer og pesticider. Landbrug 4.0 vil drage stor nytte af muligheden for at anvende jordobservationsdata og kombinere dem med geolokaliseringsdata og andre teknologier, som allerede er tilgængelige i dag. Der vil blive skabt nye erhverv, f.eks. territorialanalytiker, cyberagronom og udvikler af applikationer rettet mod modvirkning af klimaændringer.

3.12. Et stort problem for den hurtige udvikling af de muligheder, som de europæiske rumprogrammer åbner for, er finansiering, især for SMV'er og nystartede virksomheder.

3.13. Et andet stort problem er cybersikkerhed, privatlivets fred og sikkerhed omkring ruminfrastrukturen. I dagliglivet bliver vi mere og mere afhængige af at anvende data fra rummet. EØSU anbefaler at styrke sikkerhedsforanstaltningerne og fremskynde programmer, hvis mål er at fjerne rumaffald og satellitter, der ikke længere er i drift ⁽⁵⁾. Med henblik på infrastrukturens sikkerhed bør EU arbejde for en omfattende international aftale.

3.14. »Åbn klubben« bør være det nye motto for offentlige myndigheder og den private sektor for at sikre civilsamfundets effektive deltagelse. Fragmenteringen af oplysninger mellem forskellige offentlige og private aktører afholder navnlig SMV'er fra at deltage seriøst i udviklingen af systemets anvendelsesmuligheder.

3.15. EØSU bifalder konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 1. december 2017, som i vid udstrækning stemmer overens med de punkter, som udvalget længe har fremhævet: inddragelse af private interessenter og forpligtelse til fuld informering, en langsigtet vision med tilstrækkelige finansielle ressourcer, udvikling af og støtte til innovative virksomheder, større uafhængighed for EU og dets førende rolle inden for rumpolitik, som i øjeblikket udfordres af traditionelle og nye konkurrenter, en brugerdrevet tilgang under ikkemilitær Copernicuskontrol og -forvaltning, og et system, der fortsat er gratis, åbent og tilgængeligt.

⁽⁴⁾ Socio-economic impact of Copernicus in the EU by sector (De socioøkonomiske virkninger af Copernicus sektor for sektor).

⁽⁵⁾ EUT C 327 af 12.11.2013, s. 38.

3.16. I en nylig undersøgelse vurderer Kommissionen fordelene ved Copernicus i tidsrummet 2017-2035 til at ligge på mellem 67 og 131 mia. EUR. Fortsættelsen af programmet efter 2021 vil skabe overskud med en faktor på mellem 11 og 21 og bidrage til skabelsen af 4 000 højt kvalificerede job om året.

3.17. EØSU fremhæver vigtigheden af GMES til Afrika-programmet og de vellykkede nylige samarbejdsaftaler mellem EU og Den Afrikanske Unions Kommission. Overførslen af meget nyttige Copernicusbaserede data og teknologier til arealforvaltning, kortlægning og vedligeholdelse af vandressourcer og forbedring af landbrugets afgrødeudbytte bør være en nøgelfaktor i EU's voksende engagement over for Afrika og udviklingslande generelt.

4. Særlige bemærkninger

4.1. EØSU bekræfter sin vilje til at deltage i støtte- og formidlingsaktiviteter med henblik på at informere civilsamfundet om de socioøkonomiske muligheder og fordele, som Copernicussystemet skaber, hvilket det allerede har gjort med »Space & Society«-projektet, som det agter at fortsætte med. Det er vigtigt at samle myndigheder, agenturer, offentlige og private tjenesteleverandører og civilsamfundet for at opnå den store succes, som forventes i kraft af de anvendelsesmuligheder, som strategiske projekter som Galileo og frem for alt Copernicus åbner op for.

4.2. EØSU deler Kommissionens bekymringer over den ringe inddragelse af ikkebrugere, hvilket er et aspekt, som der bør sættes langt større fokus på, end det hidtil har været tilfældet. De positive erfaringer med Det Europæiske GNSS-Agentur (GSA) kunne gentages med Copernicus ved at overdrage ansvaret for oplysning om og mulighederne i de forskellige Copernicustjenester til et enkelt organ. Et nyt agentur kunne være en løsning.

4.3. EØSU mener, at Copernicus først og fremmest har haft succes, fordi det grundlæggende er et brugerdrevet program, og udvalget bifalder navnlig dets inklusive forvaltningsmodel. Det er første gang i et strategisk EU-program, at brugersamfundet er involveret i strategiske valg sammen med medlemsstaterne. Brugerne deltager ved hjælp af brugerforummet. EØSU anbefaler, at private brugere, som vælges af deres europæiske sammenslutninger, også inddrages på permanent basis i forummet sammen med dem, der udpeges af medlemsstaterne. EØSU erklærer sig rede til at deltage i forummet. Også på nationalt plan bør brugerforaene være åbne for den bredest mulige deltagelse af civilsamfundet.

4.4. Et af de problemer, som der hurtigt bør findes en løsning på, er standardiseringen og interoperabiliteten af in situ-data. Disse problemer skyldes forskellig anvendelse af INSPIRE-direktivet⁽⁶⁾ og inkonsekvent lovgivning på nationalt niveau. EØSU anbefaler, at Kommissionen og medlemsstaterne forpligter sig til hurtigt at sikre den nødvendige harmonisering af sprog og procedurer med henblik på fuld, effektiv og gratis anvendelse af dataene.

4.5. EØSU anser det for nødvendigt at inddrage private investorer, det europæiske og internationale finansielle system og investeringsfonde. Udstedelsen af »rumobligationer« med sikkerhedsstillelse gennem garantier fra europæiske bankinstitutter, f.eks. EIB, eller internationale institutter som Den Internationale Bank for Genopbygning og Økonomisk Udvikling (IBRD) i forbindelse med forskellige rumrelaterede projekter, herunder projekter i udviklingslande, kunne være en god løsning.

4.6. EØSU mener, at princippet om gensidighed med tredjelande bør bringes i anvendelse, navnlig hvad angår brugen af løfteraketter. Der bør gives forrang til europæiske løfteraketter, hvoraf udbuddet styrkes med den kommende opsendelse af Ariane 6- og Vega C-løfteraketterne, hvilket er resultatet af europæisk samarbejde. Der er tale om fleksible bæreraketter, som kompletterer de valgmuligheder, der er til rådighed. Ariane 5, der har været aktiv siden 1996 med et rekordhøjt antal på 82 vellykkede opsendelser, vil være i drift indtil 2023 og blev valgt som bæreraket til James Webb-teleskopet, Hubbles efterfølger. Der er stor konkurrence på det internationale marked, og nogle virksomheder i konkurrerende lande med protektionistiske politikker opererer med dumpingpriser for at få ordrene i hus i de kommende år.

4.7. Ud over de økonomiske og sociale aktiviteter anser EØSU bidraget til at bekæmpe menneskehandel, til at redde migranter i ekstrem fare og sikre EU's egne grænser med effektive foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, der især har sin oprindelse i Mellemøstens krigshærgede regioner, for vigtigt. Sikkerhed og territorialforsvar er i stigende grad et vigtigt krav fra EU-borgerne.

Bruxelles, den 14. marts 2018.

Georges DASSIS

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁶⁾ INSPIRE-direktivet.